

กล้องของใคร

หนังสือชุดสำหรับเยาวชน : หนังสือสื่อประสมเฉลิมพระเกียรติ

เล่มที่ ๒

กล้องของใคร

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ

๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

กล้องของใคร

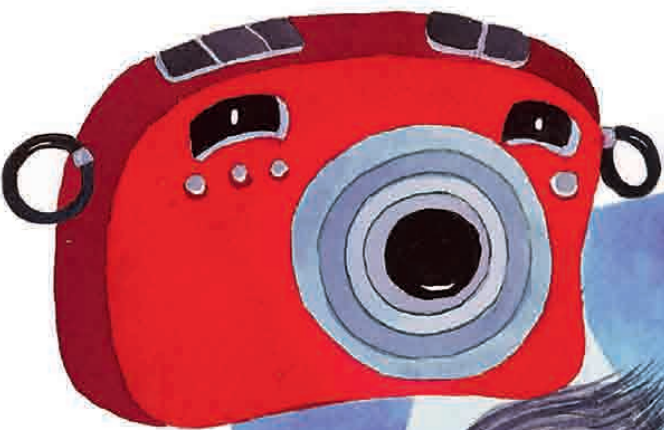
ณ งานประกาศรางวัลกล้อง
ที่มีผลงานดีเด่น
บรรดากล้องทั้งหลาย ทั้งรุ่นเล็ก รุ่นใหญ่
รุ่นใหม่ล่าสุด จนถึงรุ่นเก่าก๊าก
ต่างมาชุมนุมกัน
เสียงพูดคุยดังเซ็งแซ่

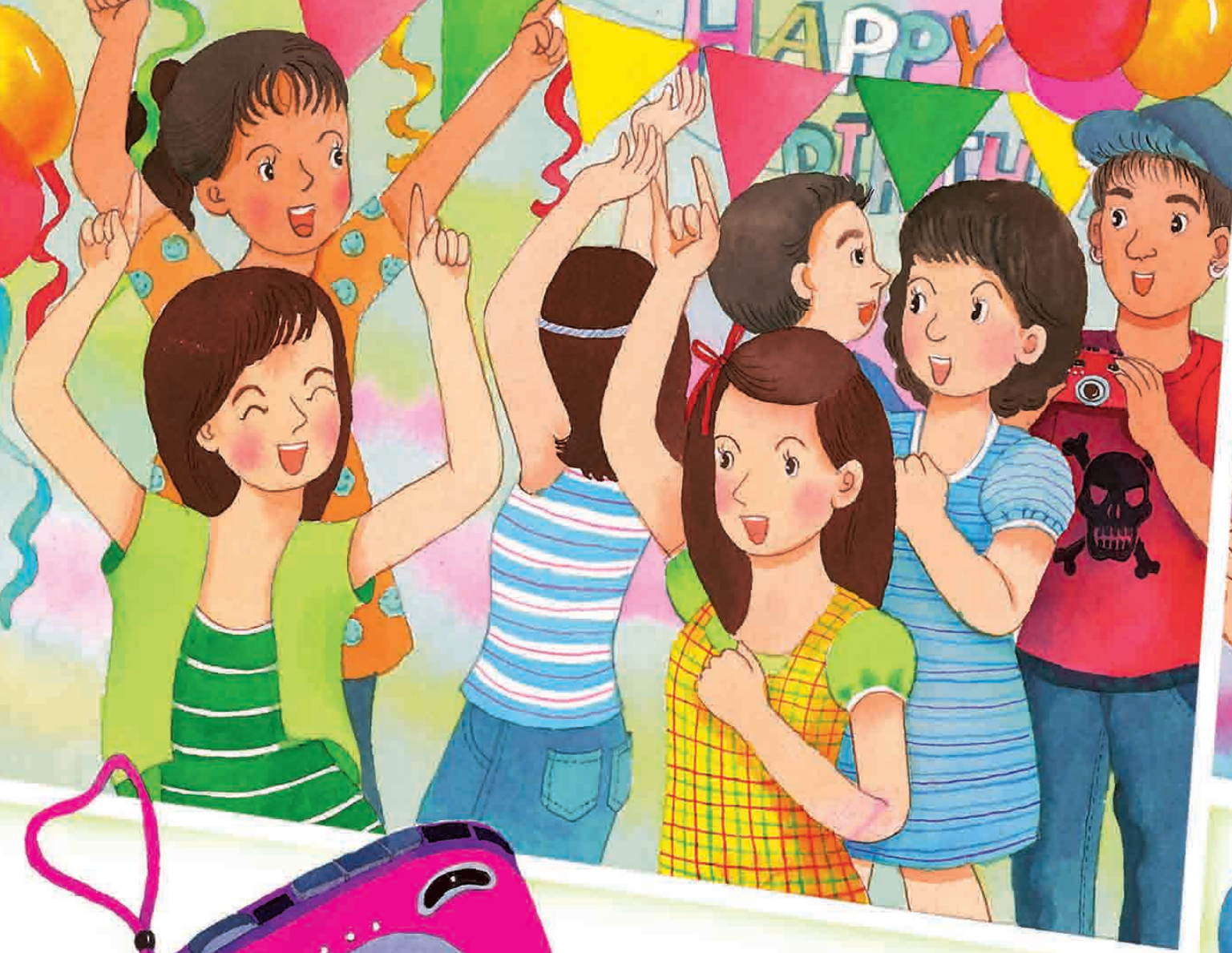

“ฉันชอบไปงานคอนเสิร์ตนักร้องชื่อดัง
ทั้งคนไทย ทั้งคนต่างประเทศ
ฉันถ่ายภาพมาแล้วนับไม่ถ้วน”

กล้องวัยรุ่นสีแดงพุด พลังขยับตัว

“ฉันชอบไปงานเลี้ยง ชอบถ่ายภาพผู้คน
ที่กำลังมีความสุข เมื่อวานเพิ่งไป
งานวันเกิดมา สนุกมากยังติดใจไม่หายเลย”

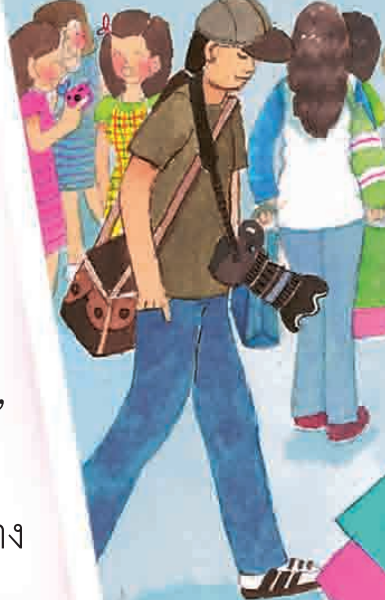
กล้องสีชมพูเล่าบ้าง ดวงตาเป็นประกายระยิบระยับ

“ฉันนะ เป็นกล้องที่
ทันสมัยที่สุดจะ
ชอบไปห้างสรรพสินค้า
ห้างไหนเปิดใหม่ ฉันไปหมด”

กล้องราคาแพงอวดบ้าง

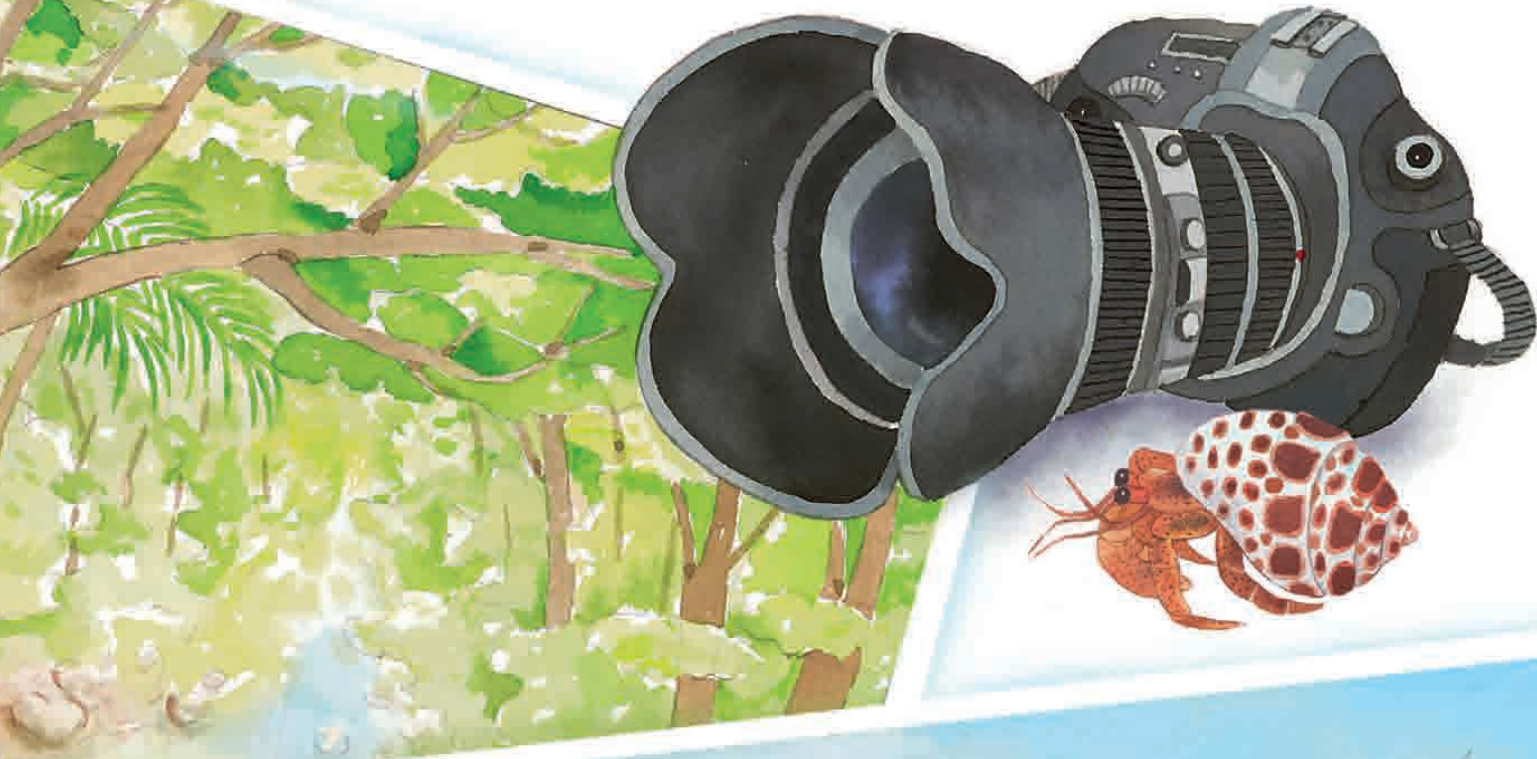

“เฮ้อ! พวกเธอนี้ใช้ชีวิตไร้สาระไปวันๆ ดูอย่างฉันสิ
ชอบไปที่ๆ มีธรรมชาติสวยงาม แล้วถ่ายภาพมาหมดแล้วละ
เจ้าเปี้ยกฟิงนะ อยากเป็นกล้องที่ดีต้องทำตัวมีสาระ”

กล้องเลนส์ซูมตัวใหญ่ หันไปบอกกล้องน้อยด้วยความภาคภูมิใจ

“หนูยังไม่เคยไปไหนไกลเลย
ได้แต่ถ่ายรูปในบ้านเท่านั้นเอง
แล้วปุ๊บะครับ ได้ไปเที่ยว
ไปถ่ายรูปที่ไหนมาบ้าง”

กล้องน้อยหันไปถามกล้องชราที่ฟังอยู่เงียบๆ

กล้องชราครุ่นคิด ก่อนพูดเสียงเบาๆ ว่า
“ปู่ไม่ได้ไปเพียงเพราะความสนุกหรอก
แต่ไปถ่ายรูปในที่ห่างไกล
ผู้คนมีปัญหาเดือดร้อน

บางแห่งถูกน้ำท่วม
ส่วนบางที่แห้งแล้งทุรกันดาร
แต่ปู่ภูมิใจมาก
ที่ได้ไปถ่ายภาพเหล่านี้
เพราะ....”

กล้องชราพูดยังไม่จบ
ไฟบนเวทีก็สว่างขึ้น

“สวัสดีครับ กล้องผู้มีเกียรติทั้งหลาย เวลาสำคัญที่พวกเรารอคอยมาถึงแล้ว
ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ได้คัดเลือกภาพผลงานดีเด่นเรียบร้อยแล้ว”

เมื่อกล้องพิธีกรประกาศขึ้น ทั้งห้องเงียบสนิท กล้องทุกตัวจ้องไปบนเวที
อย่างตื่นเต้น

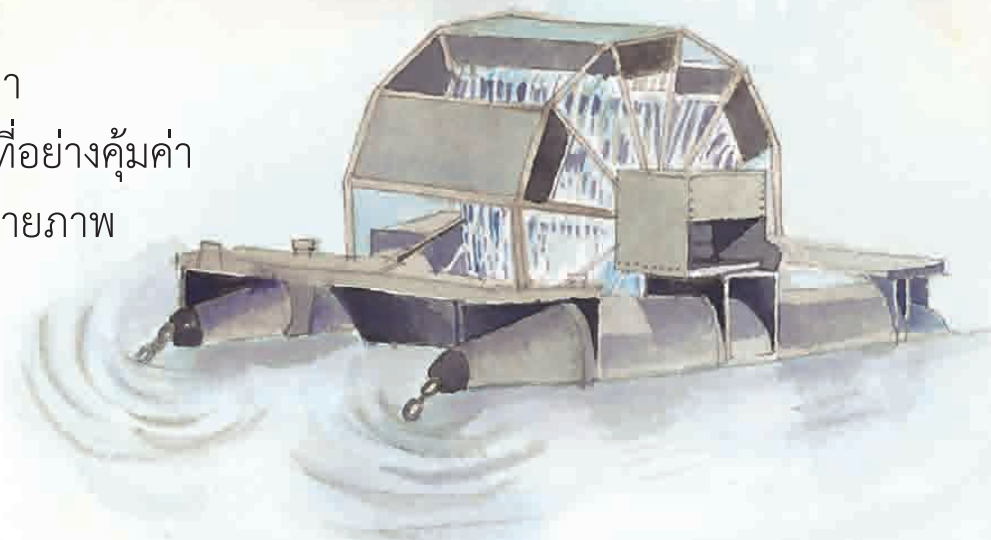
“ก่อนอื่นพวกเราามาชมภาพถ่ายกันก่อนนะครับ

ภาพถ่ายเหล่านี้ ไม่ได้ใช้เทคนิคพิเศษใดๆ
แต่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการ
พัฒนาประเทศ สร้างคุณประโยชน์
ให้กับผู้คนมากมาย

แสดงให้เห็นว่า
กล้องดังกล่าวได้ทำหน้าที่อย่างคุ้มค่า
ที่เกิดมาเป็นกล้องถ่ายภาพ

ขอเชิญเจ้าของผลงานชิ้นมารับรางวัลด้วยครับ”

สิ้นเสียงประกาศ แสงไฟส่องสว่าง
มายังกล้องชราที่ยังคงสงบ

“ฮ้า ปู่ได้รับรางวัลหรือนี่”
กล้องตัวอื่นๆ พึมพำ
อย่างไม่น่าเชื่อสายตา

“ข้าพเจ้าขอมอบรางวัลนี้ให้แก่เจ้านาย ผู้เป็นเจ้าของผลงานพระองค์จริง และรู้สึกภาคภูมิใจเหลือเกิน ที่เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างประโยชน์ ให้ผู้คนมากมาย และจะขอทำหน้าที่ให้ดีที่สุดตลอดไป”

พระปรีชาสามารถด้านการถ่ายภาพ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

การถ่ายภาพเป็นศิลปะอีกสาขาหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสวพระราชหฤทัยอย่างจริงจังมาตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าในสมัยก่อนนั้น อุปกรณ์การถ่ายภาพต่างๆ ยังไม่ทันสมัยอย่างในปัจจุบันนี้ แต่พระองค์ก็ทรงศึกษาและทรงฝึกด้วยพระองค์เอง จนทรงเป็นนักถ่ายภาพที่มีพระปรีชาสามารถยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นกล้องธรรมดาหรือกล้องถ่ายภาพยนตร์ได้เริ่มทรงกล้องถ่ายภาพคู่พระหัตถ์ และทรงใช้ฟิล์มตั้งแต่ขนาด ๑๓๕ จนถึงขนาด ๑๒๐ และขนาดพิเศษ กล้องถ่ายภาพที่ทรงใช้ในระยะเริ่มแรกเป็นกล้องที่ไม่มีเครื่องวัดแสงในตัว จึงต้องใช้พระราชวิจารณ์ญาณอย่างรอบคอบละเอียดถี่ถ้วน พร้อมทั้งพระปรีชาสามารถส่วนพระองค์ จึงทรงถ่ายภาพได้อย่างเชี่ยวชาญมั่นพระราชหฤทัย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชหฤทัยเต็มเปี่ยมไปด้วยความห่วงใยและความเสียสละเพื่อพสกนิกร จึงทำให้ทรงมีพระราชภารกิจอันมากมายมหาศาลเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎรไม่มีเวลาสำหรับคิดค้นเทคนิคใหม่ๆ ในการถ่ายภาพได้อีก จะทรงถ่ายภาพก็ได้แต่เฉพาะในคราวที่เสด็จฯไปราชการตามสถานที่ต่างๆ เท่านั้น ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์เหล่านี้ทรงใช้เพื่อประกอบการทรงงานของพระองค์ จะสังเกตได้ว่าไม่ว่าพระองค์จะเสด็จฯไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ จังหวัดใด ก็จะมีกล้องถ่ายรูปติดพระองค์ไปด้วยเสมอ โปรดถ่ายภาพสถานที่ทุกแห่งเพื่อทรงเก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบการงานที่ได้ทรงปฏิบัติ ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์เหล่านี้จึงมักเป็นภาพถ่ายแบบฉับพลัน ทันเหตุการณ์ ซึ่งถ่ายได้ครั้งเดียวด้วยไหวพริบ ไม่มีเวลาจ้องหาแง่มุม แต่ด้วยพระปรีชาสามารถเราจึงได้เห็นภาพฝีพระหัตถ์อันคมชัดและมีศิลปะในการจัดองค์ประกอบของภาพ

ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ทั้งหลายล้วนแสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้ทรงถ่ายภาพเพื่อศิลปะแต่เพียงอย่างเดียว เพราะแต่ละภาพทรงไว้ซึ่งคุณค่าทางศิลปะและวิชาการ สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาประเทศชาติบ้านเมือง และนำความผาสุกร่มเย็นมาสู่ประชาชนชาวไทยได้อย่างดีอีกด้วย

แรงบันดาลใจ ‘กล้องของใคร’

เมื่อทราบว่าจะได้เขียนหนังสือพระปรีชาสามารถด้านการถ่ายภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้สึกดีใจและปลื้มใจมากที่จะมีโอกาสสร้างผลงานเพื่อเทิดพระเกียรติพระองค์ท่าน แต่ก็หวั่นใจอยู่ลึกๆ เพราะมีความรู้เรื่องกล้องน้อยมาก จึงพยายามค้นหาข้อมูลเรื่องกล้องถ่ายรูปในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากแหล่งต่างๆ ทำให้ทราบว่าพระองค์มีกล้องมากมายหลายรุ่นเหลือเกิน

ในขณะนั้นผู้เขียนยังคิดเนื้อเรื่องไม่ออกจนกระทั่งใกล้กำหนดส่งงาน แล้ววันหนึ่งเมื่อเห็นเด็กวัยรุ่นถ่ายภาพด้วยความสนุก ทำท่าทางแปลกๆ จึงคิดว่าคนทั่วไปถ่ายภาพเพียงเพราะอยากเก็บความประทับใจในช่วงนั้นๆ แต่อาจจะไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์อะไร หรือต่อผู้ใดเลย

ตั้งแต่เล็กจนโต คนไทยทุกคนเห็นพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงคล้องกล้องถ่ายรูปที่พระศอ พร้อมหนังสือแผนที่ติดพระวรกายไปทุกหนทุกแห่ง พระองค์มิได้ถ่ายภาพไว้เพียงเพราะความสนุกสนาน ความสวยงาม หรือความประทับใจเท่านั้น แต่ภาพถ่ายทุกภาพนำมาเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาประเทศต่อไป นำมาสร้างประโยชน์สุขเพื่อพสกนิกรชาวไทย ดังเห็นได้จากการมีโครงการในพระราชดำรินามากมายกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ

ผู้เขียนจึงคิดเรื่อง ‘กล้องของใคร’ ขึ้นมาโดยนำเสนอ ‘กล้องขร่า’ เป็นตัวแทนของกล้องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเคยใช้ ส่วนกล้องอื่นๆ เป็นตัวแทนของผู้คนสมัยใหม่ ที่ใช้ชีวิตแต่ละวันแตกต่างกันไป ส่วนกล้องเด็กเป็นตัวแทนของเด็กทุกคนที่กำลังเติบโต และสามารถเลือกได้ว่า จะโตขึ้นเป็นกล้องหรือเป็นผู้ใหญ่แบบไหน ใช้ชีวิตอย่างจริงจัง จะเกิดประโยชน์ และมีคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่นในสังคม

ลำพู แสงลก

กล้องของใคร

เรื่องและภาพ โดย ลำพู แสงलग

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

จัดพิมพ์ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-616-543-189-7

ที่ปรึกษา

นางสายไหม จบกกลศึก

นายชาย นครชัย

นายดำรงค์ ทองสม

นางสาวนาถนิตา สุขจิตต์

ที่ปรึกษาเลขาธิการพระราชวัง

ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

รองผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายสัมพันธ์และแหล่งทุน

บรรณาธิการ

นางสาวระพีพรรณ พัฒนาเวช

กองบรรณาธิการ

นางสาวแสงทิวา นราพิชญ์

นางกนิกนันท์ สุวรรณปินทะ

นางสาวณภัทรา จันทวิช

นางสาวอัมรา ผางน้ำคำ

นายวิษระวิชญ์ อัครสันติสุข

นางสาวธันย์ชนก ยาวีลาต

ออกแบบปกและรูปเล่ม

นางวชิราวรรณ กาญจนภา

นายกฤษณะ กาญจนภา

จัดทำโดย

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ชั้น ๑๗ อาคารธนาลงกรณ์ ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ

เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๒ ๘๘๒๘ โทรสาร ๐ ๒๕๒๒ ๘๘๓๑

www.ocac.go.th

